

Jaarverslag 2021

'Voorbereiding realisatie Integraal Transitie Programma'

Financieel

Het jaar 2021 had voor ons meerdere 'gezichten'. De financiële gevolgen van de COVID-19 drukten op de bevolking en op bedrijven en dat had natuurlijk ook consequenties voor ons. In plaats van groei zagen we een flinke krimp in de financiële bijdragen. Dit terwijl ons netwerk groeide en ook de werkzaamheden toenamen. We hebben geen onderzoek gedaan naar de exacte oorzaken, simpelweg omdat we daar geen tijd voor hebben. We vermoeden echter dat naast COVID-19 ook de misinformatie over en de complexiteit van de toekomstbepalende kwesties het steeds moeilijker maken om mensen aan ons te binden.

Andere onderzoeken zijn urgenter en krijgen dus voorrang, vanwege het belang voor de toekomstbestendigheid van ons natuurlijke, sociale en economische ecosysteem. Het onderzoekswerk naar de oplossing voor het Energie Transitie Programma kostte meer, maar ook de praktische uitvoering van het Sociaal Transitie Programma en de doorontwikkeling van het Economisch Transitie Programma en het Communicatie Transitie Programma hebben veel van ons gevraagd.

Het belang van ons werk betekent dat we blijven focussen op onze doelstelling om een toekomstbestendige wereld te bevorderen en niet kiezen voor een populair verhaal dat veel mensen aan ons zal binden. De hoeveelheid arbeid voor onderzoek en ontwikkeling, de complexiteit van het onderwerp en de omvang van het team maken dat we te weinig mogelijkheden en tijd hebben gehad/gemaakt voor de communicatie met onze (potentiële) achterban. Ook dat zal geleid hebben tot minder inkomsten.

We hebben dus meer moeten lenen, maar gezien de werkzaamheden die we verrichten is het verbazingwekkend dat we met zo weinig middelen zoveel hebben gedaan. We hebben in 2021 meer werk gedaan met minder middelen. Ook de nieuwe leningen waren warm, vanuit het eigen team. De kortlopende schuld is afbetaald, zoals we afgesproken hadden. De langlopende schulden zijn opgelopen tot € 158.754,00 inclusief nog te betalen rente. Hoewel de schuld opnieuw is gestegen zijn we tot nu toe € 91.246,00 onder het bedrag gebleven dat we aan het begin verwacht hadden te moeten lenen om het Integraal Transitie Programma te ontwikkelen. De uitgevoerde onderzoeken en de werkzaamheden voor het ontwikkelde Integraal Transitie Programma omvatten desondanks een veelvoud van het oorspronkelijke programma. Als de ontwikkelingen doorgaan zoals we in de zomer van 2022 kunnen inschatten, verwachten we in 2023 te kunnen beginnen met de afbetaling van de langlopende schulden.

Foto door Micheile Dot Com op Unsplash

Onze trouwste fans zijn ook in 2021 echt trouw gebleven, waardoor we flink hebben kunnen doorwerken aan de ontwikkeling van het Integrale Transitie Programma voor een toekomstbestendige wereld voor iedereen.

Het blijft inspirerend om te zien hoe een klein team vrijwilligers zich inspant om keihard te werken aan het Integraal Transitie Programma. Dit terwijl de overheid het ons behoorlijk lastig maakt met beleid dat de toestand van het natuurlijke, sociale en economische ecosysteem verslechtert in plaats van verbetert. Hierdoor voelt het team nog meer de urgentie om zich in te spannen voor een oplossing. Als burgers hebben we al het initiatief genomen om het programma te ontwikkelen. Nu willen we gezamenlijk met anderen aan de slag om de situatie daadwerkelijk te verbeteren. Als we de aarde op tijd leefbaar en toekomstbestendig willen maken zullen we binnen vijf jaar een flinke transitie moeten doormaken en dat betekent dat we direct moeten starten met de uitvoering van het Integraal Transitie Programma.

De termijnen van 2030 en 2050 die worden genoemd door beleidsmakers zijn al geen optie meer om nog op tijd te zijn. *(Op tijd wil inmiddels helaas zeggen dat niet alle schade kan worden voorkomen, maar dat er nog een kans is dat ecosystemen regenereren voordat de mens niet meer kan leven op deze aarde.)*

Partnerschappen

Regenesys B.V. was in 2020 aangesloten als Active Leading Partner en qua inzet was dat ook terecht. We zijn echter tot de conclusie gekomen dat deze constructie niet transparant was. Oprichter en algemeen directeur van stichting Het Kan Wel! Pauline Versteegh en financieel directeur van stichting Het Kan Wel! Onno van der Kuip zijn eveneens oprichters en zakenpartners in Regenesys B.V.. Hierdoor kunnen zij zich vrijwillig inzetten voor stichting Het Kan Wel!. We vinden het belangrijk om dit naar buiten toe duidelijk te maken, zodat hier geen misverstanden over kunnen ontstaan.

De twee andere Active Leading Partners zijn BackUp en Doeke van Duinen Bouwadvies die beiden zeer actief zijn binnen de stichting.

We hebben besloten ons te beraden over hoe we de zakelijke partnerschappen gaan inrichten. We hebben gemerkt dat veel bedrijven een partnerschap met stichting Het Kan Wel! zien als een 'compensatieregeling' voor hun 'footprint'. Ook dit is een schadelijke ontwikkeling die is ontstaan door overheidsbeleid van zowel nationale regeringen als van internationale samenwerkingsverbanden zoals de Europese Unie.

Compensatieregelingen, emissiehandel en groencertificaten leiden tot meer schade aan het natuurlijke ecosysteem. Daarom doen wij hier niet aan mee.

In 2022 zullen we het nieuwe beleid op het gebied van partnerschappen in het algemeen en de Active Leading Partnerschappen vormgeven. Dit zal geen gevolgen hebben voor de bestaande partners, aangezien die al op één lijn zitten met onze visie en actief zijn binnen het team. We zullen vooral streven naar samenwerking met bedrijven.

Foto door Hans-Peter Gauster op Unsplash

Onderzoek en Ontwikkeling

De onderzoeken naar de verschillende uitdagingen en mogelijke oplossingen zijn opgeschaald. Vooral het intensieve onderzoek naar overheidsbeleid, het beleid van de industrie en beursgenoteerde bedrijven en de desastreuze gevolgen voor onze leefomgeving en onze gezondheid hebben ons het meeste werk bezorgd. Aangezien het Integraal Transitie Programma een leefbare en toekomstbestendige wereld als uitgangspunt heeft, was het niet nodig om daarin grote wijzigingen aan te brengen. De actualisering van het programma ging het vooral om het samenbrengen van initiatieven en het uitwerken van een aantal details.

In 2021 is een groter deel van het programma kleinschalig uitgevoerd, zodat we in een later stadium de toekomstbestendige transitie sneller kunnen opschalen.

Toekomstbestendigheid op het gebied van ecologie, welzijn en economie is in 2021 opnieuw meer in het gedrang gekomen bij de overheden door gebrek aan kennis, inzicht en oplossingsgerichtheid bij de overheids- en uitvoeringsorganen. Er is uitgebreid overleg geweest met ambtenaren bij verschillende overheden, omdat de

kennis en de integrale visie ontbreekt om beleid te ontwikkelen die een einde kan maken aan de verwoesting en het begin kan zijn van een feitelijke transitie richting toekomstbestendigheid van onze wereld. Het gebrek aan inzicht, kennis en visie bij de volksvertegenwoordiging en beleidsmakers is gevaarlijk voor de samenleving. De bestaanszekerheid van de burger staat zwaar onder druk door de inherente schade aan het natuurlijke, sociale en economische ecosysteem. We hebben moeten constateren dat de voortzetting van het gebruik van rekenmodellen, gefragmenteerde 'wetenschappelijke' informatie en politieke doelstellingen als uitgangspunten heeft geleid tot een nog grotere kloof tussen lokale, regionale en nationale overheid en burger en tot een nog grotere kloof tussen nationaal en internationaal beleid en een kansrijke transitie naar een toekomstbestendige wereld.

Zowel de regionale, nationale en internationale politiek/beleidsmakers pretenderen hierbij zowel de natuur, de burger als de economie te willen beschermen. Bij voortgang van het huidige beleid zal snel blijken dat in alle gevallen het tegenovergestelde wordt bereikt.

In 2021 is nog geen verbetering gezien in het subsidiebeleid ten behoeve van innovatie en toekomstbestendige transitie. De transitie is niet gediend bij het blijvend financieren van grote vervuilende bedrijven met aandeelhouders. Het MKB en de burger betalen steeds hogere bedragen, terwijl de vervuilers 'beloond' worden door de overheden. Door de vele gesprekken met beleidsmakers en innovatieve ondernemers hebben we wel de hoop dat we binnen niet al te lange termijn in samenwerking met overheden een aantal transitieprojecten kunnen starten.

Onze zoektocht naar opties om samen met overheden en het innovatieve MKB ons Integraal Transitie Programma te kunnen realiseren heeft nog niet geleid tot een definitief resultaat. Wel is in 2021 een aantal gesprekken gestart die in 2022 hopelijk gaan leiden tot de realisatie van het Integraal Transitie Programma vanaf eind 2022, begin 2023.

Alle resultaten van de onderzoeken in 2021 worden verwerkt in de actualisatie van het programma in 2022. We blijven zoeken naar een manier om beleidsmakers te betrekken bij ons werk. Ook in 2021 zijn weer nieuwe kwesties naar boven gekomen die om nieuwe oplossingen vragen of meer maatwerkoplossingen. Deze passen eveneens in het Integraal Transitie Programma.

Het onderzoek naar een echte schone energietransitie heeft terecht de hoofdrol opgeëist, omdat de schade die het energiebeleid veroorzaakt zo groot is voor zowel de natuur, de samenleving als de economie. Om een grootschalig energie infarct te voorkomen moet er zo snel als mogelijk een experiment plaatsvinden met een small & smart grid baseload energiesysteem dat daarna in Nederland geproduceerd kan worden en op de markt kan worden gebracht. Het systeem moet goed schaalbaar zijn en gedeeld kunnen worden met andere landen. We kunnen zo de Regionale Energie Strategieën die geen wettelijke basis hebben en burgerrechten schenden stoppen en tegelijkertijd een eind maken aan alle schadelijke energie opweksystemen, zoals windparken, zonneparken, kolencentrales, biomassaverbranding en kernenergie. Een succesvol experiment kan eveneens een eind maken aan allerlei schadelijke compensatieprojecten en groencertificatenhandel.

De noodzaak van de bodemregeneratie, waterzuivering en een match tussen toekomstbestendigheid, opleidingen en arbeidsmarkt begint meer van onze aandacht te vragen. De disbalans in de natuur, de samenleving en de economie groeit en de daaruit voortkomende druk heeft steeds grotere gevolgen. Burgers maken zich ongerust, maar zien geen mogelijkheden om zelf stappen te ondernemen. Dit brengt spanningen met zich mee en een groeiend wantrouwen tussen politiek, beleidsmakers en burgers.

Ook hierom is het van belang het International Integral Transition Center (IITC) zo snel als mogelijk te starten als voorbeeld, zodat de oplossingen voor een aantal vraagstukken direct zichtbaar kunnen worden gemaakt.

International Integral Transition Center (IITC)

Na de ontwikkeling van het Integraal Transitie Programma is het proces begonnen om een plan te ontwikkelen voor de locatie(s) waar het programma gerealiseerd kan worden en waar binnenlandse en buitenlandse gasten kennis kunnen opdoen om zo de transitie naar een toekomstbestendige wereld te kunnen versnellen.

Er is hoofdzakelijk gekeken naar Groningen als basis voor het IITC, maar we houden de mogelijkheid open dat we toch kiezen voor een andere provincie. Onze keuze zal worden bepaald door de mate van samenwerking die we kunnen hebben met de regionale en lokale overheden en de MKB-bedrijven in de regio.

Het plan voor het IITC bestaat uit een programmaplan dat op grond van de behoefte van zowel de leefomgeving, de samenleving als de economie in detail kan worden aangepast. Het uitgangspunt blijft hetzelfde: toekomstbestendig leren, werken en leven, de kaders zijn aangegeven en daarbinnen kunnen aanpassingen worden aangebracht. Dat geldt voor de programma onderdelen en voor de te begroten bedragen.

Een aantal programma onderdelen zullen al op kleine schaal worden opgezet, zodat we niet hoeven te wachten op de realisatie van het IITC om te beginnen met de uitvoering van het Integraal Transitie Programma.

Communicatie

Door de extreem hoge werkdruk is het niet mogelijk gebleken om de communicatie met de samenleving en supporters goed op te zetten. Hierdoor krijgen mensen de indruk dat er geen vooruitgang is of dat we niet willen communiceren. Niets is minder waar, maar het is niet goed voor het vertrouwen in onze stichting.

De ontwikkelingen gaan zo snel binnen stichting Het Kan Wel! dat we het als vrijwilligersteam nog niet voor elkaar krijgen om naast ons werk een goed communicatieplan te ontwikkelen en uit te voeren. We zijn in 2021 wel flink aan de slag gegaan om onze social media uitingen te verbeteren en te synchroniseren en een plan te maken voor een geheel nieuwe en professionele website. Zodra de nieuwe website beschikbaar is willen we een nieuwsbrief opzetten, zodat supporters en geïnteresseerden via deze weg regelmatig geïnformeerd kunnen worden.

De feedback over onze website heeft ons goed geholpen om een volledig nieuw pad in te slaan als het gaat om de communicatie over de vrij complexe inhoud van ons werk. Op grond van de feedback is besloten om meer informatie te delen met meerdere doelgroepen. Dit betekent dat de ontwikkeling en het bouwen van de website om meer tijd vraagt, maar we vinden het belangrijk om meer informatie te delen.

Foto door Merakist op Unsplash

In 2021 is Onno van der Kuip toegetreden als financieel directeur. Dit betekent dat de directie nu uit twee personen bestaat. Het vrijwilligersteam is stabiel en de twee trainees in het Sociaal Transitie Programma hopen we in 2022 een voorlopig contract te kunnen aanbieden. Op het moment dat de realisatie van het IITC kan beginnen zal het aantal betaalde medewerkers snel worden uitgebreid. Daarnaast zal direct een aantal stageplekken worden ontwikkeld.

Onderdelen van het Integraal Transitie Programma

Basisprogramma's gestart in 2015:

Programma Togo

Uiteraard gaat het planten van inheemse boompjes in Togo door. Minder dan we wensen, want voor iedere boom die geplant wordt is een gedoneerde Tree of life nodig. Zodra het Integraal Transitie Programma in Nederland wordt gerealiseerd zal het aantal geplante boompjes in Togo (en dan ook in Nederland) weer groeien. Er is voldoende beschermd terrein beschikbaar om nog flink door te planten.

De scholieren en studenten blijven profiteren van deze manier om hun schoolgeld op een schone en comfortabele manier te verdienen. Daarnaast krijgen ze ook lesmateriaal van ons, zodat ze zich daar geen zorgen over hoeven te maken.

Foto: Dominic Resek op Unsplash

We hopen wel de komende jaren veel bij te kunnen planten, want de verandering van het klimaat heeft nu al verschrikkelijke gevolgen voor de natuur en de bevolking in Afrika. In het programma is een onderdeel opgenomen voor onderwijsprojecten over ecosystemen in Togo.

Tree of life Programma

In 2021 was er een daling van de inkomsten voor dit crowdfundingprogramma dat bedrijven en particulieren uitnodigt om bij te dragen aan een toekomstbestendige wereld door donaties van Trees of life. Natuurlijk hebben de gevolgen van de Covid-19 pandemie hieraan bijgedragen.

Dat is echter niet het enige. De grote hoeveelheid werkzaamheden en onze zoektocht naar de juiste communicatie zijn eveneens debet geweest aan de daling. Verder heeft onze keuze voor een zuiver toekomstbestendig beleid gevolgen. Hierdoor accepteren we geen compensatie donaties die leiden tot meer schade aan het natuurlijke ecosysteem.

Onderzoek is de basis onder het Integraal Transitie Programma 2021

Onderzoek Duurzaamheid vs Toekomstbestendigheid

We waren er al van af gestapt: het misbruikte woord duurzaamheid. Het zet aan tot greenwashing en dus liegen. Het zegt niets anders dan dat iets lang mee gaat, dat geldt echter ook voor hongersnood, armoede, oorlog, gezeur, stelen en andere misdaden.....dus om dit woord nog langer in te zetten voor zoiets moois als de toekomstbestendigheid van onze wereld is zonde.

We hadden dus al besloten ons eigen plan te trekken en de eigen visie en missie voorop te zetten. Wie mee wil doen aan het creëren van een toekomstbestendige wereld is van harte welkom. Degenen die het nog niet willen zien worden vanzelf geconfronteerd met de reactie van de natuur.

Daarom gebruiken wij bij voorkeur het woord 'toekomstbestendigheid'. Dat maakt direct duidelijk wat er wordt bedoeld.

Het onderzoek is in 2021 onverminderd doorgegaan. Dit onderzoek gaat onverminderd door in 2022 en blijft op het programma staan, want we zullen nooit uitgeleerd raken.

De wens om de agrarische sector meer te betrekken bij onze programma is door het onderzoek alleen maar groter geworden. De wijze waarop de agrarische sector wordt aangewezen als grote boosdoener als het gaat om broeikasgassen en stikstofperikelen is o.i. onterecht en draagt niet bij aan de transitie waar volgens ons vele boeren aan zouden willen meewerken. Als ze de kans maar kregen. Subsidies en regels voor de agrarische sector zijn aan vernieuwing toe en dienen rechtvaardig en toekomstbestendig te zijn.

De echte bedreiging voor ons ecosysteem ligt bij de industrie die meer aan winst denkt dan aan toekomstbestendigheid. Er wordt veel aan greenwashing gedaan in deze sector en de overheid belooft dit gedrag i.p.v. de sector te dwingen tot maatregelen. Het lijkt alsof overheden nog steeds onvoldoende kennis hebben van ecosystemen om beleid te kunnen initiëren dat leidt tot regeneratie en daarmee de toekomstbestendigheid van onze leefomgeving, samenleving en economie.

Transitie Programma's

Het onderzoek naar de integrale regeneratie van het natuurlijke, sociale en economische ecosysteem heeft geleid tot de opzet van verschillende programma onderdelen:

- Het Energie Transitie Programma (hoge urgentie);
- het Sociale Transitie Programma (hoge urgentie);
- het Bewustwordings & GedragsveranderingsProgramma (hoge urgentie);
- het Economische Transitie Programma (hoge urgentie);
- het Water Regeneratie Programma (hoge urgentie);
- het Bodem Regeneratie Programma (hoge urgentie);
- het Educatie Programma (hoge urgentie);
- het Bouw Transitie Programma (urgent) en
- het Internationale Samenwerking Programma (urgent).

Deze programma's zijn ontwikkeld n.a.v. de verschillende onderzoeken en maken onderdeel uit van het Integraal Transitie Programma dat in 2021 is uitgewerkt en vanaf begin 2022 wordt gerealiseerd zodra de middelen hiervoor beschikbaar zijn.

Snelst groeiende programma's

De twee snelst groeiende programma's zijn het Energie Transitie Programma en het Sociaal Transitie Programma geweest en we verwachten dat beide blijven doorgroeien.

Het Energie Transitie Programma is van levensbelang voor de stabiele en betaalbare energievoorziening voor vooral burgers en MKB. Alle voorbereidingen zijn gedaan om gezamenlijk met overheden en bedrijven projecten uit te voeren om zo snel als mogelijk de energie transitie mogelijk te maken. De bestaande plannen van de overheden zullen alleen maar meer schade veroorzaken aan het ecosysteem en moeten dus voorkomen worden. Dat kan alleen als er een vervangend natuurvriendelijke optie beschikbaar komt. De afgelopen jaren hebben we ons op mogelijke schone oplossingen geconcentreerd. We hadden verwacht al in 2021 te kunnen starten met de laatste ontwikkelingsfase voor een aantal kansrijke opties. Helaas vraagt het overleg meer tijd, terwijl iedere vertraging schadelijk is voor het natuurlijke, sociale en economische ecosysteem. We hopen in 2022 wel in de laatste ontwikkelingsfase terecht te komen. Het is ons doel ervoor te zorgen dat binnen twee jaar er 24/7 een stabiele, efficiënte en betaalbare toevoer van energie mogelijk is zonder extra belasting van het netwerk.

Foto door Brett Jordan op Unsplash

Binnen het Sociaal Transitie Programma is ervaring opgedaan met het opleiden en begeleiden van potentiële medewerkers van stichting Het Kan Well!. We concentreren ons hierbij volledig op de talenten, eigenschappen en behoeften van deelnemers. Door deze werkwijze wordt de arbeidsmarkt toegankelijker voor mensen die moeilijker kunnen instromen in een standaard werkomgeving. Dit proces gaat uiteraard met vallen en opstaan, waaruit blijkt dat het hele team zich in een voortdurend leerproces bevindt. We worden er dus allemaal een beetje wijzer van.

Tot slot

Zoals we inmiddels niet meer anders verwachten was ook 2021 weer een roerig jaar met veel uitdagingen en veel lessen. Regelmatig hadden we het gevoel in een achtbaan te zitten, waarbij we iedere keer opnieuw merkten dat

iedere onverwachte wending ons verder bracht dan we zelf hadden kunnen vermoeden. Inderdaad willen we sneller naar realisatie van het Integraal Transitie Programma en het International Integral Transition Center. Maar de ontwikkelingen van de afgelopen jaren hebben ons geleerd dat het programma en het plan een goed fundament hebben en flexibel genoeg zijn om mee te bewegen met de ontwikkelingen zonder in te boeten op de doelstellingen.

Ook raakt het team steeds beter op elkaar ingespeeld en ook dat heeft ons sterker gemaakt. Al met al weer een boeiend jaar met veel vooruitgang. Laten we hopen dat we in 2022 de overheden kunnen overtuigen dat de realisatie van het Integraal Transitie Programma en het IITC van belang is voor ons land, waar de transitie naar en toekomstbestendig natuurlijk, sociaal en economisch ecosysteem nu snel vorm moet krijgen om meer onherstelbare schade te voorkomen.

Foto: Tina Rataj Berard op Unsplash